

2006-12-13

För kännedom:
Utbildningsnämnden
BSN-Norr
BSN- Söder
BSN- Öster

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Granskning av ersättning från högskolorna

På uppdrag av Lunds kommuns revisorer har Komrev inom Öhrlings Pricewaterhouse Coopers genomfört en granskning av ersättningar från högskolorna. Syftet med granskningen har varit att granska om kommunens rutiner för hantering av ersättningen från högskolan är ändamålsenlig, uppfyller kraven på en god intern kontroll och tillämpliga delar av KRL.

Efter granskningen kan vi konstatera att berörda nämnder sköter hanteringen på ett i allt väsentligt tillfredsställande sätt.

Granskningen översänds härmed till berörda nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom.

FÖR LUNDS KOMMUNS REVISORER

Per Olsson
Ordförande

Anna-Klara Arvidsson
Vice ordförande

Eva Ekelund Olsson
2:e vice ordförande

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport*

Granskning av ersättning från högskolorna

Lunds kommun

Oktober 2006

Roland Svensson

*connectedthinking

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Sammanfattande bedömning	3
2.	Inledning.....	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte och metod.....	4
3.	Granskningens resultat	5
3.1.1	Iakttagelser	5
3.1.2	Revisionell bedömning	7

1. Sammanfattande bedömning

Efter genomförd granskning av ersättningen från lärarhögskolorna till berörda nämnder konstateras att detta sköts på ett i allt väsentligt tillfredsställande sätt. Uppdraget syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

Finns det riktlinjer för hur ansvaret ska fördelas gällande lärarstuderande?

Vid granskningen konstaterades att BSN Norr och BSN Öster har sådana riktlinjer och att övriga två nämnder använder skriften ”På väg mot läraryrket – den verksamhetsförlagda tiden i lärarutbildningen” som utgivits av Malmö högskola. I denna skrift anges förutsättningarna för den verksamhetsförlagda tiden, vilket dessa nämnder valt att rätta sig efter i tillämpliga delar.

Finns det regler för hur ersättningen från lärarutbildningen vid Malmö högskola ska hanteras?

Eftersom ersättningen är inlöst är detta inte aktuellt. Det finns upprättade förhandlingsprotokoll för inlösen av ersättningen.

I vilken omfattning sker utbetalning av ersättning?

Omfattningen i kronor är relativt liten.

Hur och på vilket sätt beaktas gällande skattelagstiftning beträffande ersättning från högskolorna?

Eftersom ersättningen inte utbetalas som individuella arvoden kan konstateras att ersättningarna hanteras enligt gällande skattelagstiftning för de skolor som granskats.

Är underlagen till utbetalningarna hanterade enligt kommunens anvisningar om motagningsattest, beslutsattest, syfte och ändamål med mera?

Syfte samt deltagarförteckning skall alltid finnas med vid konferenser och dylikt vilket saknades i något enstaka fall.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Lunds kommuns revisorer har beslutat att genomföra en granskning av ersättningar från högskolorna¹. Högskolorna ersätter kommunen för att personalen är handledare för lärarstuderande från högskolorna.

Rapporten är sakgranskad av berörda tjänstemän.

2.2 Syfte och metod

Syftet med granskningen är att undersöka om kommunens rutiner för hantering av ersättning- en från högskolorna är ändamålsenlig och uppfyller kraven på en god intern kontroll, tillämp- liga delar av KRL (kommunal redovisningslag) samt överensstämmer med eventuella riktlin- jer. Uppdraget har varit att granska följande revisionsfrågor:

- Finns det riktlinjer för hur ansvaret ska fördelas gällande lärarstuderande?
- Finns det regler för hur ersättningen från lärarutbildningen vid Malmö högskola ska hanteras?
- I vilken omfattning sker utbetalning av ersättning?
- Hur och på vilket sätt beaktas gällande skattelagstiftning beträffande ersättning från högskolorna?
- Är underlagen till utbetalningarna hanterade enligt kommunens anvisningar om mot- tagningsattest, beslutsattest, syfte och ändamål m m?

Intervjuer har genomförts med utvecklingsledare, rektorer, områdeschefer och ekonomer i nämnderna (se bilaga 1). En undersökning har genomförts genom att utbetalningar av hand- ledarersättningar för grundskolan och gymnasieskolan har granskats. Fakturor för betalning av konferenser och utbildningar har stickprovsmässigt granskats. Vi har också tagit del av upprättade regler och riktlinjer som är relevant för denna granskning.

För att säkerställa att rutinerna hanteras på ett likartat sätt och i överensstämmelse med gäl- lande skattelagstiftning har samtliga tre skolnämnder (BSN Norr, BSN Söder och BSN Öster) granskats utöver Utbildningsnämnden. Följande skolor har varit föremål för granskning:

¹ Denna benämning likställs med det som för en del skolor går under namnet VFT-medel (verksamhetsförlagd tid).

- Katedralskolan (Utbildningsnämnden)
- Spyken (Utbildningsnämnden)
- Hubertusgården (BSN Norr)
- Järnåkraskolan (BSN Söder)
- Genarps skola (BSN Öster)
- Svaleboskolan (BSN Öster)

3. Granskningens resultat

3.1.1 Iakttagelser

Vid granskningen konstaterades att BSN Norr, 2003-03-05, samt BSN Öster 2002-02-04² hade upprättat särskilda riktlinjer vad gäller ansvaret för lärarstuderande inom förskola och grundskola. I övriga nämnder saknades sådana riktlinjer. Däremot finns skriften ”På väg mot läraryrket – den verksamhetsförlagda tiden i lärarutbildningen” som utgivits av Malmö högskola. I denna skrift anges förutsättningarna för den verksamhetsförlagda tiden, vilket nämnderna valt att rätta sig efter i tillämpliga delar. Av BSN Norrs och BSN Östers riktlinjer framgår bland annat att mottagandet av lärarstuderande:

- är en samverkansprocess,
- ska ske med denna skrift som utgångspunkt,
- ska rymmas inom ordinarie arbetstid och ska beaktas vid planeringen av arbetslagens arbetstid,
- är en del av skolutvecklingen och en del av lönekriterierna.

De tre barn- och skolnämnderna har även upprättat ett särskilt partnerskoleavtal mellan lärarutbildningen vid Malmö högskola och respektive nämnd. Avtalet reglerar bland annat hur och i vilken omfattning lärarstuderande ska tas emot av de tre barn- och skolnämnderna. Utbildningsnämnden har inte upprättat sådant avtal eftersom de inte anser att de kan binda sig

² Utgörs av förhandlingsprotokoll undertecknat av berörda fackförbund. BSN Östers riktlinjer är reviderade 2005-03-17.

för ett bestämt antal studerande varje år, då detta är mycket beroende av de studerandes inriktning. Utbildningsnämnden har dock tillsammans med lärarutbildningen vid Malmö högskola anordnat seminarier för lärarna där frågor om uppdrag och ansvar har behandlats.

Ingen av nämnderna har heller antagit särskilda regler för hur ersättning till lärare och eller arbetslag får gå till. Detta beror på att nämnderna tidigare³ har löst in den ersättning de får från lärarutbildningen vid Malmö högskola. Detta innebär att samtliga lärare inom Utbildningsnämnden och de tre BSN:erna fått en kompletterande del till sin lön för att de ska vara disponibla att kunna ta emot en lärarstuderande om så behövs. På BSN Norr används, enligt uppgift, medlen till olika former av fortbildning. Det som sagts är att medlen inte får användas för privat bruk eller tas ut som kontanter till personalen.

Samtliga nämnder har även uppgett att inga lärare tar emot ersättning för lärarstuderande som individuellt arvode undantaget ersättning från musikhögskolan (se nedan).

Utbildningsnämnden

I utbildningsnämnden har inlösen av ersättningen från lärarutbildningen vid Malmö högskola skett etappvis. I slutet av 1998 träffade Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Utbildningsförvaltningen avtal om partiell inlösen. Det innebär att enbart de lärare som var beredda att ta emot lärarstuderande fick en ökad löneandel för detta åtagande. 2002 inlöstes samtliga lärare vilket innebär att de då var skyldiga att ta emot lärarstuderande och de fick även ta del av ersättningen i form av en ökad löneandel. Ersättningen från lärarutbildningen vid Malmö högskola används således inte till fortbildning, böcker eller annat. Fördelningen av lärarstuderande sker utifrån den arbetsbelastning enskilda lärare och arbetslaget för närvarande har.

Total budget för ersättning från lärarhögskolorna för de båda skolor som granskats uppgår till 120 tkr/läsår. På de båda granskade skolorna finns ca 180 personer som arbetar med pedagogiska frågor och de får vardera ca 2 400 kronor i extra lön för att ta hand om lärarstuderande. Det innebär i praktiken att ersättningen från lärarutbildningen vid Malmö högskola enbart täcker ca 28 % av den uppskattade lönekostnaden för skolornas medverkan⁴.

Barn- och skolnämnderna

Utöver partnerskoleavtalet med lärarutbildningen vid Malmö högskola (se ovan) i Malmö tas ibland lärarstuderande från Kristianstad högskola eller annan högskola emot av skolorna inom BSN:erna. Inget partnerskoleavtal finns dock tecknat parterna emellan eftersom det är

³ Beträffande de tre BSN:erna skedde detta successivt mellan 1996 fram till år 2000 d v s under KDN perioden.

⁴ $120 \text{ tkr} / 180 * 2400 \text{ tkr} = 27,8 \%$.

relativt sällsynt att lärarstuderande från andra högskolor skickar några lärarstudenter till Lunds kommun.

I barn- och utbildningsnämnderna har inlösen skett successivt sedan 1996 (se ovan). År 1995 var det totala beloppet som inlöstes 1,2 mnkr och pengarna fördelades till respektive kommundelsnämnd beroende på hur många lärarstuderande som mottagits.

Ersättningen från lärarutbildningen vid Malmö högskola tillfaller skolorna inom BSN Norr utifrån den andel lärarstuderande respektive skola tagit emot. Efter samråd med personalen individuellt och/eller via samverkansgruppen beslutar rektorn hur medlen ska fördelas samt vem eller vilka som skall fortbildas. Fördelningen av lärarstuderande sker i likhet med Utbildningsnämndens hantering utifrån den arbetsbelastning den enskilda läraren och arbetslaget för närvarande har.

På BSN Söder erhålls ersättning från musikhögskolan med ett par tusen kronor/år som utbetalas som individuellt arvode till enskilda musiklärare. Ersättningen beskattas och arbetsgi- varavgifter läggs på beskattningsunderlaget enligt gängse regler.

Total budget för ersättning från lärarhögskolorna för de skolor som granskats uppgår till ca 110 tkr/läsår. På de granskade skolorna finns ca 250 personer som arbetar med pedagogiska frågor.

Totalt redovisade kostnader för kompetensutveckling för BSN Norr 2005 är 1,77 mnkr och totalt erhålls ca 450 tkr för ersättning för lärarstuderande. Det innebär att ersättningen från högskolan enbart står för en mindre andel av de totala utvecklingsmedlen, ca 25 %.

Vid granskningen av fakturor avseende fortbildning hade dessa i de flesta fall hanterats enligt gällande skattelagstiftning. I något enstaka fall saknades uppgift om deltagare samt syfte.

3.1.2 Revisionell bedömning

Revisionen bedömer att hanteringen av ersättningar för lärarstuderande i allt väsentligt följer de avtal som upprättats och att hanteringen inte strider mot gällande skattelagstiftning.

Syfte samt deltagarförteckning skall alltid finnas med vid konferenser och dylikt.

Bilaga 1

Intervjuade personer

- Karin Magnusson, administrativ chef – Utbildningsnämnden
- Karin Stavne, rektor Spyken – Utbildningsnämnden
- Kennet Flenmark, gymnasiechef Katedralskolan – Utbildningsnämnden
- Mats Dahl, områdeschef – BSN Söder
- Ann-Marie Jönsson, ekonom – BSN Söder
- Anders Johansson, rektor fsk-åk 6 Järnåkraskolan – BSN Söder
- Anita Ljung, rektor åk 7-9 Järnåkraskolan – BSN Söder
- Mats Jönsson, utvecklingsledare – BSN Norr
- Lisbeth Månsson, f d utvecklingsledare – BSN Norr
- Ann-Britt Svensson, ekonom – BSN Norr
- Katarina Kristiansson, rektor Hubertusgården – BSN Norr
- Pia Olsson, utvecklingsledare – BSN Öster
- Britt-Marie Jönsson, ekonom – BSN Öster
- Yvonne Andersson, rektor Svaleboskolan – BSN Öster
- Anders Grundberg, rektor Genarps skola – BSN Öster
- Jan Krantz, förhandlingschef